

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Stojan Marković, Nevena Krivokapić, Tamara Skrozza, Vlado Mareš, Vera Barišić – Popović, Zlatko Čobović, Petar Jeremić, Vladimir Radomirović, Ivana Stjelja i Dragan Đorđević, na sednici održanoj 24.11. 2016. godine, većinom glasova donosi

ODLUKU

Tekstom "Farsa, oslobođen za batine", objavljenim 25. oktobra 2016. godine u štampanom i onlajn izdanju, dnevni list „Kurir“

1. prekršio je tačke 1 i 2 Odeljka I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara Srbije, o obavezi novinara da tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izvesti o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda novinarske profesije, kao i da prvi jasnu razliku između činjenica koje prenosi, komentara, pretpostavki i nagađanja,

2. prekršio je i tačku 3 Odeljka V (Novinarska pažnja), po kojoj je prećutkivanje činjenica koje mogu bitno da utiču na stav javnosti o nekom događaju jednako njihovom namernom iskrivljivanju ili iznošenju laži.

Tekstom „Danilo Ikodinović ogorčen: Kretena Čanka bi oslobodili i da je ubio čoveka“, objavljenim 26.oktobra 2016. godine u štampanom i onlajn izdanju, „Kurir“ je

1. prekršio tačku 2 Odeljka I (Istinitost izveštavanja) o obavezi medija da prave jasnu razliku između činjenica koje prenose, komentara, pretpostavki i nagađanja,

2. prekršio je i tačku 6 Odeljka IV (Odgovornost novinara), po kojoj je novinar obavezan da neguje kulturu i etiku javne reči.

Nalaže se dnevnom listu „Kurir“ da ovu odluku objavi u svom štampanom i onlajn izdanju najkasnije pet dana od dana dostavljanja odluke.

OBRAZLOŽENJE

Žalbu Savetu za štampu podneo je Biro za informisanje Lige socijaldemokrata Vojvodine, uz pisanu saglasnost Nenad Čanka, predsednika stranke. Podnosilac žalbe je naveo da su tekstovi netačni, neobjektivni, pristrasni i huškački, te da je njima prekršeno više tačaka Kodeksa novinara Srbije iz poglavlja koja se odnose na istinitost izveštavanja, odgovornost novinara i novinarsku pažnju. U žalbi se, između ostalog, ukazuje da u tekstu ima grešaka poput toga da nije odlučivao Viši, nego Osnovni sud, da nije reč o događaju od pre tri, nego četiri godine, ali da je mnogo sporniji od toga način na koji je tekst opremljen, izbor fotografija i potpisi ispod njih. Prenose se i reči advokata koji navodi da je reč o „očiglednom obliku političke korupcije“, dok oštećeni govori da je Čanak „privatizovao pravosudni sistem Vojvodine i pokušava da ga odvoji od Srbije“. Takođe, u žalbi se ukazuje i na to da je novinarka navela da Čanak nije prisustvovao izricanju presude, namerno ne navodeći da to i nije obavezno i da na sud nije došao ni Lešanović. Kad je reč o drugom tekstu u kojem se prenosi izjava Danila Ikodinovića, suvlasnika kafane u kojoj je došlo do tuče, naglašava se

da je Čanak nazvan kretenom, što je nepotrebno i grubo vređanje, kao i da je Ikodinović diskriminisao žene, izjavom da je neko ko uradi ono što je Čanak uradio žensko.

U odgovoru na žalbu direktorka „Kurira“ dr Ivana Slović Krčedinac navela je da žalba u celosti neosnovana, te da očigledno postoji želja da se stvori slika da je Nenad Čanak ugrožen jer „Kurir“ vodi hajku protiv njega. Nenamerno učinjene greške na koje je podnosilac žalbe ukazao ispravljene su u onlajn izdanju, termini „bahat“ i „nedodirljiv“, koji su upotrebljeni u tekstu su vrednosni sudovi, kao i ocena „bruka“ u opremi teksta. Fotografije nisu ni na koji način prekrajane, a postoji nesporni javni interes da se o ovome piše, pa i da se događaj ilustruje fotografijom Lešanovića sa podlivima na licu. To što novinarka nije navela da Čanak nije bio u obavezi da prisustvuje izricanju presude ne znači da je nešto htela da iskrivi, niti je morala da to istakne. Druge strane u tekstu nema zato što advokat Nenada Čanka nije želeo da da zvaničnu izjavu novinarima, pa je nemaju ni drugi mediji. Kad je reč o drugom tekstu, „Kurir“ je objavio izvinjenje ženama, ukoliko su se osetile diskriminisanim Ikodinovićevom izjavom. Reč „kreten“, ističe se u odgovoru, upotrebljena je u figurativnom smislu, a ne kao termin koji ukazuje na bolest, te je, i u ovom slučaju, reč o vrednosnom sudu. Podseća se i na odluku Evropskog suda za ljudska prava po kojoj je „idiot“ vrednosni sud, kao i na to da bi tumačenja odredaba Kodeksa trebalo da bude u skladu sa ovim odlukama.

Većina članova Komisije ocenila je da „Kurir“ o ovom slučaju nije izvestio u skladu sa Kodeksom novinara, a prekršene su, pre svega, odredbe Kodeksa koje se odnose na istinitost izveštavanja. O odluci suda javnost nije informisana tačno, objektivno i nepristrasno, a bez ograde su prenošene čiste spekulacije i nagađanja aktera događaja. I Nenad Čanak i sudija optuženi su, bez ikakvih dokaza, za korupciju, a novinar je to potpuno nekritički preneo. Takođe, u samom tekstu izostavljene su činjenice koje mogu bitno da utiču na stav javnosti, poput onih da ni Lešanović nije došao na sud ili da Čanak nije morao da se pojavi.

U drugom tekstu u kojem se praktično samo prenose stavovi Danila Ikodonovića, „Kurir“ je, po oceni članova Komisije, upotrebom termina „kreten“ prekršio odredbu Kodeksa koja novinare i medije obavezuje na poštovanje etike i kulture javne reči. Bez obzira što je reč o vrednosnom sudu jedne osobe, za koji list verovatno ne bi bio odgovoran pred sudom, uredništvo „Kurira“, sa etičkog stanovišta, ima obavezu da takve stavove formuliše na način koji ne narušava kulturu javne reči. Takođe, tvrdnja istog sagovornika da bi Čanak bio oslobođen i da je ubio čoveka jeste neosnovana spekulacija, koja je u naslovu teksta predstavljena kao činjenica, čime je takođe prekršen Kodeks novinara.

Zbog svega toga, Komisija za žalbe je sa osam glasova „za“ i dva „protiv“ donela odluku da je „Kurir“ spornim tekstovima prekršio odredbe Kodeksa novinara Srbije i naložila listu da ovu odluku objavi.

Beograd, 24.11.2016.

Predsedavajući
Stojan Marković